

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Br:01-87171

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 18/05/2020. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

-n/r državne sekretarke, g-đe Dragane Čenić-

Poštovani,

Povodom Predloga zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, Ministarstvo finansija daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga Zakona i priprmljeni izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom tekst i dostavljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za sprovođenje ovog Predloga zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

S poštovanjem,

MINISTAR

Darbo Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Zakon o turizmu i ugostiteljstvu predstavlja krovni zakon u oblasti turizma i ugostiteljstva i njime se uređuju uslovi za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti, i druga pitanja od značaja za turizam i ugostiteljstvo.</p> <p>Imajući u vidu aktuelnu situaciju izazvanu pandemijom COVID-19 kao osnovni uzrok problema, ocjenjeno je neophodnim da se kao jedna od mjera za ublažavanje negativnih posledica uzrokovanih pojavom koronavirusa na privrednu djelatnost Crne Gore, drugačije uredi pružanje određenih usluga u turizmu i to usluga turističkih agencija koje su u potpunosti zaustavljene za vrijeme trajanja pandemije, kako bi se sa finansijskog aspekta stvorili uslovi za što brži nastavak njihovih privrednih aktivnosti.</p> <p>Naime, turističke agencije su, shodno svom načinu poslovanja, primale avanse od strane svojih klijenata – putnika za planirana putovanja u okviru turističkih paket – aranžmana..</p> <p>S obzirom da je nakon proglašenja epidemije COVID-19 došlo do otkazivanja ili odlaganja već ugovorenih putovanja u paket-aranžmanima, turističke agencije su se našle u problemu jer su s jedne strane već izvršile određene uplate avio kompanijama, ugostiteljskim objektima i drugim partnerima, dok s druge strane, veliki broj klijenata traži da im se uplaćena novčana sredstva vrate.</p> <p>Shodno navedenom, turističke agencije u najvećem broju slučajeva, nemaju raspoloživih sredstava za vraćanje avansa klijentima – putnicima (potraživanja klijenata od 16 većih turističkih agencija iznosi 1.229.239,57 €).</p> <p>Imajući u vidu da je djelatnost turističkih agencija bila suspendovana od trenutka proglašenja pandemije bolesti COVID-19, što znači da nije bilo uslova za ostvarivanje novih prihodovanja, ispoljeni su problemi odžavanja likvidnosti u poslovanju agencija, kao i problemi u isplati ličnih primanja za zaposlene, tj. održavanju radnih mjesta.</p> <p>Predloženim aktom obezbijedila bi se mogućnost da turističke agencije zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.</p> <p>Turistički vaučer bi predstavljao garanciju da putnik može da izabere novi datum putovanja za isti ili neki drugi aranžman.</p>	

Predlogom zakona o dopuni Zakona o turizmu i ugostiteljstvu u značajnoj mjeri bi se pomoglo turističkim agencijama sa aspekta održavanja likvidnosti i ublažavanje negativnih efekata pandemije bolesti COVID-19, a s druge strane stvorili bi se uslovi da se otkazana putovanja ipak realizuju.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ciljevi koji se postižu donošenjem Zakona o dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu su:

- pružanje mogućnosti turističkim agencijama da zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.
- propisivanje mogućnosti da turističke agencije za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju vaučer, na osnovu kojeg bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje a nakon 31. decembra 2021. godine pravo na raskid ugovora i na povraćaj uplaćenih sredstava.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Turizam je jedna od prioritetnih privrednih djelatnosti sa aspekta doprinosa za ukupni privredni razvoj Crne Gore. Korisnici usluga u turističko-ugostiteljskoj djelatnosti, kao potrošači – konzumenti, očekuju da im se usluga pruži u skladu sa propisanim pravilima i da budu zaštićeni. Takvu zaštitu u prvom redu dužan je pružiti davalac usluge, zatim nadležni inspektor, i na kraju sudske institucije.

Zaštita korisnika usluga u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti nesporno ima javni interes i bitan je segment razvoja funkcionalnog tržišnog privređivanja u ovim djelatnostima. Ovim se pojačava pravni temelj svim građanima koji koriste takve usluge i kao korisnicima usluga dodatno osigurava primjenu zaštite njihovih prava.

Turizam i ugostiteljstvo kao područje privređivanja sa dinamičnim i brzim promjenama na turističkom tržištu (uslovi obavljanja djelatnosti, kvalitet obavljanja djelatnosti, količina, cijena, rokovi i drugi uslovi), zakonski su okvir zaštite i potrebno ga je stalno dograđivati u cilju postizanja visokog i primjerenog nivoa zaštite korisnika usluga, uz dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivan uticaj:

- Za turističke agencije - pružanje mogućnosti da zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije.
- Za putnike - propisivanje obaveze da turističke agencije za nerealizovane ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali realizovati poslije 1. marta 2020. godine, putnicima izdaju vaučer, na osnovu kojeg bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje a nakon 31. decembra 2021. godine pravo na raskid ugovora i na povraćaj uplaćenih sredstava, čime se štite njegova prava kao potrošača.

Primjena propisa je u funkciji smanjenja negativnih efekata poslovanja turističkih agencija, koje u najvećem obimu predstavljaju mala i srednja preduzeća, dok se građanima obezbjeđuje zaštitna mjera u smislu obezbjeđenja za povraćaj uplaćenog novca ili realizovanje usluge - putovanja u drugom terminu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacijom odredi propisa obezbijediće se:

- mogućnost da turističke agencije zadrže avans – depozit uplaćen od strane klijenata za sva putovanja koja su bila zakazana u periodu od 1. marta 2020. godine a koja su otkazana zbog globalne pandemije;
- pomoć turističkim agencijama sa aspekta održavanja likvidnosti, uz povećanje mogućnosti da se otkazana putovanja ipak realizuju, jer bi turistički vaučer bi predstavljao garanciju da putnik može da izabere novi datum putovanja za isti ili neki drugi aranžman.

Za sprovođenje ovog propisa nije potrebno obezbeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U pripremi Zakona korišćena su komparativna iskustva država Evropske unije kao i država regiona, prvenstveno Hrvatske i Srbije, čija su zakonske odredbe, kao i primjeri pozitivne prakse u znatnoj mjeri iskorišćena za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Upravni nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove turizma. Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove preko turističkih inspektora i nadležni ovlašćeni inspektori organa lokalne uprave.

Podgorica, 15.05.2020. godine

DRŽAVNA SEKRETARKA

Dragana Čenić

 Digitally signed
by Dragana Čenić
Date: 2020.05.15
15:20:41 +02'00'